

2.12.2025

VN/35674/2025

Neuvotteleva virkamies Sami Rinne

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 Pääasiallinen sisältö

Ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksella muutettaisiin keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta (1065/2017).

Asetuksella toteutettaisiin valtion aluehallintouudistuksesta johtuvat tekniset muutokset keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista annettuun valtioneuvoston asetukseen muuttamalla viittaukset valtion ympäristölupaviranomaiseen ja valtion valvontaviranomaiseen viittauksiksi perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon. Samalla poistettaisiin tarpeettomina vanhentuneita säännöksiä ja päivitetäisiin vanhentuneita säädösviittauksia. Lisäksi tehtäisiin vähäisiä kielenhuoltoon liittyviä korjauksia.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2026.

2 Yleisperustelut

2.1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvoston asetusta keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista sovelletaan polttoaineteholtaan vähintään yhden mutta alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköihin sekä energiantuotantolaitoksiin, joihin kuuluu yksi tai useampi asetuksen soveltamisalaan kuuluva keskisuuri energiantuotantoyksikkö. Asetuksella on pantu täytäntöön muut kuin lakitason sääntelyä edellyttävät vaatimukset, joista on säädetty tiettyjen keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetussa direktiivissä (EU) 2015/2193, jäljempänä MCP-direktiivi. Asetukseen sisältyvät ympäristönsuojeluvaatimukset koostuvat sekä MCP-direktiiviin perustuvista, että puhtaasti kansallisista säännöksistä. Asetuksen säännökset sisältävät viittauksia valtion ympäristölupaviranomaiseen eli aluehallintovirastoon ja valtion valvontaviranomaiseen eli elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen, jäljempänä ELY-keskus.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan valtion aluehallintoa uudistetaan. Hallitusohjelman mukaan tämä tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, aluehallintovirastot, sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Viraston pääasiallinen ohjausvastuu osoitetaan valtiovarainministeriölle. Virastolla on valtakunnallinen toimivalta. ELY-keskusten osalta monialainen valtion aluehallinto kootaan nykyistä vahvemmilta alueille elinvoimakeskuksiin. Hallitusohjelman mukaan lainsäädäntöä valmistellaan siten, että uusi monialainen virasto ja elinvoimakeskukset käynnistävät toimintansa lähtökohtaisesti vuoden 2025 aikana, mutta viimeistään vuoden 2026 alusta.

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025) annettiin eduskunnalle 13.3.2025. Esityksessä ehdotettiin säädettäväksi laki Lupa- ja valvontavirastosta, laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta ja laki Ahvenanmaan valtionvirastosta. Lakiehdotus sisälsi säännökset virastojen organisaatiosta, johtamisesta, tulosohtauksesta ja hallinnon järjestämisestä. Ympäristöministeriön hallinnonalan tehtävien osalta viranomaisrakennetta muutettiin esityksellä siten, että aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten lupa-, ohjaus ja valvontatehtävät siirtyvät erikseen säädetyin mukaisesti Lupa- ja valvontavirastolle. Samalla esityksellä nykyisten ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat –vastuualueen tehtävistä luonnon monimuotoisuuden edistämis- ja rakennusperinnön hoitoavustuksiin liittyvät tehtävät, alueidenkäytön edistämisen sekä vesien ja merenhoidon toimeenpanon edistämis- ja neuvontatehtävät siirtyivät elinvoimakeskuksiin. Eduskunta hyväksyi esityksen 18.6.2025 ja tasavallan presidentti vahvisti lait 27.6.2025. Uudet virastot aloittavat 1.1.2026.

Asetuksella toteutettaisiin valtion aluehallintouudistuksesta johtuvat tekniset muutokset keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista annettuun valtioneuvoston asetukseen muuttamalla viittaukset valtion ympäristölupaviranomaiseen ja valtion valvontaviranomaiseen viittauksiksi perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon. Samalla poistettaisiin tarpeettomina vanhentuneita säännöksiä ja päivitetäisiin vanhentuneita säädösviittauksia. Lisäksi tehtäisiin vähäisiä kielenhuoltoon liittyviä korjauksia. Muutoksilla ei olisi vaikutuksia asetuksen soveltamiseen.

Asetus annettaisiin ympäristönsuojelulain (527/2014) 9, 10 ja 106 e §:n nojalla.

2.2. Asian valmistelu

Asetusmuutos on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Asetusmuutos ei ole ollut lausuntokierroksella, koska esitettävät viranomaisten nimimuutokset noudattavat valtion aluehallintouudistuksen yhteydessä vahvistettujen lakien mukaisia viranomaisen tehtäviä. Muut esitettävät muutokset ovat asetuksen teknisluonteisia päivityksiä ja kielenhuoltoon liittyviä vähäisiä korjauksia ilman vaikutuksia asetuksen soveltamiseen.

2.3. Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista sisältää viittauksia valtion ympäristölupaviranomaiseen eli aluehallintovirastoon ja valtion valvontaviranomaiseen eli ELY-keskukseen. Asetus sisältää päästöraja-arvojen noudattamiseen ja päästömittausten tekemiseen liittyviä säännöksiä, joissa osin viitataan vanhentuneisiin päivämääriin 20.12.2018 ja 1.1.2025. Lisäksi asetuksessa on osin vanhentuneita säädösviittauksia.

Ehdotuksella muutettaisiin asetuksen viittaukset valtion ympäristölupaviranomaiseen ja valtion valvontaviranomaiseen viittauksiksi perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon. Samalla poistettaisiin tarpeettomina vanhentuneita säännöksiä ja päivitetäisiin vanhentuneita säädösviittauksia. Lisäksi tehtäisiin vähäisiä kielenhuoltoon liittyviä korjauksia.

2.4. Pääasialliset vaikutukset

Asetuksen muutokset ovat teknisluonteisia. Viranomaisten nimiin liittyvillä muutoksilla ei ole tunnistettu olevan itsenäisiä vaikutuksia, sillä muutokset noudattavat valtion aluehallintouudistuksessa vahvistettujen lakien mukaisia viranomaisratkaisuja. Valtion aluehallintouudistuksen vaikutukset on arvioitu hallituksen esityksessä HE 13/2025 vp. Muilta osin ehdotettavat muutokset ovat vanhentuneiden säännösten poistoja, vanhentuneiden säädösviittausten ajantasaistuksia sekä vähäisiä kielenhuoltoon liittyviä korjauksia. Muutoksilla ei ole vaikutusta asetuksen asiasisältöön, mutta ne parantavat asetuksen luettavuutta.

2.5. Säännöskohtaiset perustelut

2 § Määritelmät. Pykälän 17 kohdan kevyen polttoöljyn ja 18 kohdan raskaan polttoöljyn määritelmät ajantasaistettaisiin, koska määritelmissä viitattu valtioneuvoston asetus raskaan ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta (413/2014) on kumottu uudella samannimisellä asetuksella (908/2022). Kyseisen uuden asetuksen kevyen ja raskaan polttoöljyn määritelmissä viitataan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) määritelmiin. Sääntelyn selkeyttämiseksi pykälän 17 ja 18 kohdan määritelmissä viitattaisiin jatkossa suoraan nestemäisten polttoaineiden valmisteverolain mukaisiin kevyen ja raskaan polttoöljyn määritelmiin. Asetuksen määritelmät kevyelle ja raskaalle polttoöljylle eivät tämän myötä muuttuisi asiasisällöltään. Mainitut nestemäisten polttoaineiden valmisteverolain määritelmät vastaavat asiasisältönsä puolesta (sanamuodot poikkeavat) MCP-direktiivin kaasuöljyn ja raskaan polttoöljyn määritelmiä.

5 § Päästöraja-arvot ilmaan johdettaville päästöille. Pykälän 1 ja 2 momentteja selkeytettäisiin poistamalla niistä vanhentuneet, päivämääriin 20.12.2018 ja 1.1.2025 viittaavat säännöstekstit. Muutoksilla ei olisi vaikutusta pykälän asiasisältöön.

6 § Päästöraja-arvojen noudattamisen arviointi. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa muutettaisiin sana ”kunkin” sanaksi ”minkään”. Kyseessä olisi kielenhuoltoon liittyvä muutos, jolla ei olisi vaikutusta kohdan asiasisältöön. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 § Puhdistinlaitteiden jätevesien käsittely ja johtaminen. Pykälän 2 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 § Öljyisten jätevesien käsittely ja johtaminen. Pykälän 7 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 § Nestemäisten polttoaineiden käsittely ja varastointi. Pykälän 4 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 § Jätehuolto. Pykälän 5 ja 6 kohdissa ajantasaistettaisiin säädösviittaukset. Lannoitevalmistelaki (539/2006) on kumottu lannoitelaille (711/2022). Jätteistä annettu valtioneuvoston asetus (179/2012) on kumottu jätteistä annetulla valtioneuvoston asetuksella (978/2021).

16 § Muut poikkeukselliset tilanteet. Pykälän 4 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 § Toiminnan sekä sen päästöjen ja vaikutusten tarkkailu. Pykälän 2 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 § Kirjanpito ja tietojen toimittaminen. Pykälän 2 momentin johdantokappaleessa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 § Toiminnan lopettamiseen liittyvät toimet. Pykälän 1 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 § Yleisessä tietoverkossa julkaistavat tiedot. Pykälän johdantokappaleessa valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 8 kohtaan tehtäisiin vähäinen kielenhuoltoon liittyvä korjaus, jolla ei olisi vaikutusta pykälän asiasisältöön.

Liite 1 A UUDET PÄÄSTÖRJA-ARVOT. Liitteen johdannossa säädetään päivämääristä, joista alkaen eri energiantuotantoyksiköt noudattavat liitteen 1 A päästöraja-arvoja. Johdanto muotoiltaisiin uudestaan poistaen siitä vanhentuneet päivämäärät 20.12.2018 ja 1.1.2025. Muutokset olisivat lukemista helpottavia eikä niillä olisi vaikutusta johdannon asiasisältöön. Liitteen taulukkojen alaviitteisiin P4 ja P6 tehtäisiin vähäiset kielenhuoltoon liittyvät korjaukset, joilla ei olisi vaikutusta alaviitteiden asiasisältöön.

Liite 1 B SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄSTÖRAJA-ARVOT. Liitteen johdannossa säädetään päivämääristä, joihin asti eri energiantuotantoyksiköt noudattavat liitteen 1 B päästöraja-arvoja. Johdanto muotoiltaisiin uudestaan poistaen siitä vanhentunut päivämäärä 1.1.2025. Muutokset olisivat lukemista helpottavia eikä niillä olisi vaikutusta johdannon asiasisältöön. Liitteen taulukosta 1 poistettaisiin vanhentuneet alaviitteet 2 ja 5 sekä taulukosta 2 vanhentunut alaviite 1. Mahdollisten sekaannusten välttämiseksi taulukkojen 1 ja 2 muita alaviitteitä ei numeroitaisi uudestaan.

Liite 3 ENERGIANTUOTANTOLAITOSTEN JA NIIHIN KUULUVIEN ENERGIANTUOTANTOYKSIKÖIDEN TARKKAILU, KIRJANPITO JA RAPORTOINTI. Liitteen kohdissa 1, 1.1 ja 1.2 säädetään päivämääristä koskien savukaasupäästöjen tarkkailua ja päästöjen määräaikaismittauksia eri energiantuotantoyksiköillä. Kyseiset säännökset muotoiltaisiin uudestaan poistaen niistä vanhentuneet päivämäärät 20.12.2018 ja 1.1.2025. Muutokset olisivat lukemista helpottavia eikä niillä olisi vaikutusta kohtien asiasisältöön. Kohdan 4.2 nykyinen säädösviittaus jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 25 §:ään on vanhentunut ja ajantasaistettaisiin viittaukseksi uuden jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) vastaavaan 41 §:ään. Kohdan 4.2 nykyiset säädösviittaukset lannoitevalmistelakiin ja sen nojalla annettuihin maa- ja metsätalousministeriön asetuksiin ovat vanhentuneet ja ajantasaistettaisiin viittauksiksi lannoitelakiin sekä sen nojalla annettuihin maa- ja metsätalousministeriön asetuksiin. Ministeriön asetukset ovat valtioneuvoston asetusta alempiasteisia, eikä niitä sen vuoksi enää yksilöitäisi. Kohdan 5 nykyinen säädösviittaus jäteasetuksen (179/2012) 20–23 §:ään on vanhentunut ja ajantasaistettaisiin viittaukseksi uuden jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) vastaaviin pykäliin 33 §, 35–36 § ja 38 §. Liitteen kohdissa 1.1–1.3, 3, 4.2, 4.3 ja 5 valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Liitteen useaan kohtaan tehtäisiin vähäisiä kielenhuoltoon liittyviä korjauksia, joilla ei olisi vaikutusta liitteen asiasisältöön.

2.6. Voimaantulo

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 1.1.2026 samaan aikaan Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain kanssa.